

Baggrundsoplysninger om Parti Démocratique pour le Renouveau-Ubuyanja (PDR-Ubuyanja)

Oprindelig udgiver:

Udlændingestyrelsen

18/8-03

Oprindelig udgivelsesdato: 19-06-2003

Den 19. juni 2003

Baggrundsoplysninger om Parti Démocratique pour le Renouveau-Ubuyanja (PDR-Ubuyanja)

Nærværende notat bygger på oplysninger indhentet under Udlændingestyrelsens fact-finding mission til Kigali, Rwanda, 23. – 25. marts 2003. Notatet skal ses i forlængelse af Dokumentationskontorets notat af 20. september 2002 *Rwanda: Parti Démocratique pour le Renouveau – Ubuyanja (PDR-Ubuyanja)* og den fælles dansk-britiske fact-finding rapport *Report on political situation, security and human rights in Rwanda*, May 2002.

Oplysningerne i notatet er baseret på tre fremtrædende lokale kilder, hvoraf de to (kilde A og C) har et indgående kendskab til menneskerettighedsforhold i Rwanda og den tredje (kilde B) et indgående og personligt kendskab til forsøgene på at danne partiet PDR-Ubuyanja. De tre kilder er uafhængige af myndighederne. Kun en af kilderne anmodede Udlændingestyrelsens delegation om anonymitet. Imidlertid er forholdene for personer med mistænkt eller reel tilknytning til PDR-Ubuyanja i Rwanda så alvorlige, at delegationen til Rwanda har valgt at lade alle tre kilder forblive anonyme. Delegationen er i besiddelse af navnene på de tre kilder.

Kilde A:

Kilden oplyste, at Pasteur Bizimungu blev presset ud af præsidentembedet i marts 2000. På et tidspunkt efter marts 2000 og muligvis fra det tidspunkt, hvor han trak sig ud af Rwanda Patriotic Front (RPF), indledte han bestræbelserne på at danne PDR-Ubuyanja. Imidlertid tog "rekrutteringen" først fart i begyndelsen af 2001. I løbet af 2001 var der oplysninger om, at der fandtes en liste over medlemmer af PDR-Ubuyanja. Samme år var der oplysninger om, at medlemmer af PDR-Ubuyanja var i risiko for forfølgelse.

Ifølge forfatningen kræver etableringen af et nyt parti mindst 30 underskrifter. Kilden kender personligt underskriver nummer 17, som i dag opholder sig i eksil i Uganda.

I realiteten er det alene inderkredsen omkring PDR-Ubuyanja, der præcist ved, hvad der foregik i perioden efter Bizimungus afgang som præsident i marts 2000 og op til forsøget på lanceringen af PDR-Ubuyanja som politisk parti på pressemødet den 30. maj 2001. I denne periode var Bizimungu og partiets næstformand og tidligere minister Charles Ntakirutinka under overvågning og var ikke selv aktive i arbejdet med at mobilisere støtte til PDR-Ubuyanja.

Bizimungu har ifølge kilden været i myndighedernes søgelys, fordi han gentagne gange har erklæret, at såfremt der ikke sker reformer i det politiske system, er der risiko for, at der kan finde et nyt folkedrab sted inden for de næste 10 år. På mindedagen for folkedrabet i 1994, det vil sige den 7. april 2002, erklærede Kagame således, at "my patience is limited" og at oppositionen ikke skulle regne med at opnå beskyttelse fra de udlændinge, som "han [Bizimungu] har holdt teselskaber med".

Kilden oplyste, at den kender til tre personer, som udover Bizimungu og Ntakirutinka sidder fængslet under anklage for tilknytning til PDR-Ubuyanja. Kilden identificerede de tre som følgende: Philémon Munyaneza, Emmanuel Ngayaberura og Grégoire Uzabakiraho. Sidstnævnte er

kasserer i menneskerettighedsorganisationen Ligue pour la Promotion des Droits de l'Homme au Rwanda (LIPRODHOR) og på ingen måde tilknyttet PDR-Ubuyanja. De tre sidder fængslet i Kimironko fængslet mellem lufthavnen og Kigali. Bizimungu og Ntakirutinka sidder ifølge kilden fængslet i Prison Centrale de Kigali også kaldet "1930 fængslet" efter byggeåret. Myndighederne nægter LIPRODHOR adgang til at besøge eller få kontakt med de fængslede. Kilden vurderede, at ingen af de fængslede vil få deres sager for en domstol førend efter præsidentvalget senere i 2003.

Kilden oplyste, at LIPRODHOR udsendte en erklæring kort efter Amnesty Internationals (AI) pressemeddelelse *Rwanda: Number of prisoners of conscience on the rise* den 7. juni 2002. Baggrunden for erklæringen var, at en del af de anholdte på AIs liste i realiteten ingen tilknytning havde til PDR-Ubuyanja. LIPRODHOR oplyser i erklæringen, at en bølge af arrestationer af personer, der var mistænkt for at være tilknyttet PDR-Ubuyanja, har rullet over Rwanda og særligt i den nordlige del af landet, ligesom myndighederne har foretaget arrestationer i Kigali og særligt i Gikondo, som er Bizimungus hjemkvarter. I maj og juni 2002 var situationen meget alvorlig og der gik rygter i alle provinser om personer, der angiveligt var medlemmer af PDR-Ubuyanja uanset om det var tilfældet eller ej. De, som blev anholdt på den tid, blev beskyldt for at være tilknyttet PDR-Ubuyanja. Kilden forklarede, at anklagerne om tilknytning til PDR-Ubuyanja blev brugt som et middel til at "settle old scores".

Vedrørende spørgsmålet om risikoen for overgreb mod personer, som enten reelt er tilknyttet PDR-Ubuyanja eller uden grundlag beskyldes for dette, oplyste kilden, at i begge tilfælde vil en sådan person være i risiko for alvorlige overgreb. Personer, der beskyldes for at være tilknyttet PDR-Ubuyanja, betragtes som kriminelle og anklages for at opfordre til etnisk splittelse. Selv LIPRODHOR medlemmer er i risiko for beskyldninger om tilknytning til PDR-Ubuyanja. En *prefect* i Byumba provinsen beskyldte således LIPRODHOR medlemmer for at være tilknyttet PDR-Ubuyanja. Dette skete på baggrund af, at LIPRODHOR havde kritiseret denne *prefect*. Enhver, som er kritisk overfor regeringen, risikerer at blive beskyldt for at være tilknyttet PDR-Ubuyanja.

Kilden tilføjede, at selv slægtninge til personer, der er tilknyttet eller sympatiserer med PDR-Ubuyanja, risikerer at blive udsat for intimidering, plyndring og afhøringer af sikkerhedstjenesten. Kilden havde dog ikke konkrete oplysninger om dette i forbindelse med PDR-Ubuyanja, men at det var sket i andre tilfælde.

Kilden forklarede, at spørgsmålet om eksistensen af politiske partier i Rwanda er komplekst. RPF har opslugt landets øvrige partier, der alene eksisterer af navn. De har ingen selvstændige partipolitiske aktiviteter eller egne medlemmer. Det eneste aktive parti er RPF. Kilden karakteriserede de øvrige politiske partier som "clubs of friends". Disse klubber består af personer, som alene deltager i det politiske liv for at drage personlige økonomiske fordele eksempelvis i kraft af parlamentsposter og lignende. Imidlertid er der interne konflikter i flere partier. Dette er for eksempel tilfældet i partierne Mouvement Démocratique Républicain (MDR) og Parti Libéral (PL).

MDR består af to fraktioner, hvoraf den ene er knyttet til RPF. Den anden beskyldes for at være knyttet til MDR-Parmahutu og for at propagandere for folkedrabet.

På samme måde har PL en fraktion, som er optaget i regeringen. Den anden fraktion, som ledes af den tidligere formand for parlamentet, Sebarenzi, beskyldes for at ville genindføre monarkiet i Rwanda.

Kilden understregede, at der ikke findes selvstændige politiske partier i Rwanda udover RPF. De politikere, som modsætter sig, at deres parti opluges i RPF, er i risiko for overgreb fra myndighedernes side.

Kilde B:

Kilden oplyste, at den stiftende forsamling af PDR-Ubuyanja var planlagt til at finde sted den 30. maj 2001 på Meridien Hotel i Kigali. Forsamlingen nåede ikke at finde sted, da deltagerne kort tid inden blev standset i deres forehavende af myndigheder. Der var inviteret omkring 100 personer til den stiftende forsamling, men i hele landet var der mange flere, som støttede PDR-Ubuyanja. De 100 inviterede personer var ikke medlemmer af PDR-Ubuyanja, idet PDR-Ubuyanja på dette tidspunkt ikke havde medlemmer. Netop fordi den stiftende forsamling aldrig blev til noget, blev der heller aldrig registreret nogen medlemmer af PDR-Ubuyanja. Samme dag, som den stiftende forsamling skulle have fundet sted, blev Bizimungu anholdt i sit hjem.

Kilden understregede, at PDR-Ubuyanja aldrig nåede at fremlægge sit partiprogram og der blev aldrig registreret et eneste medlem af PDR-Ubuyanja. Kilden forklarede, at PDR-Ubuyanja blev "kvalt på sit fødselsstadium". Ligesom der ikke blev registreret medlemmer af PDR-Ubuyanja, blev der heller aldrig udstedt medlemskort. Når man ønsker at registrere et politisk parti i Rwanda, skal man kunne fremlægge en liste på mindst 30 underskrivere. Ministry for Administration står for registrering af politiske partier, men PDR-Ubuyanja blev aldrig registeret.

Der blev end ikke trykt hverken medlemskort eller indmeldelsesformularer. Det eneste man foretog sig var, at skrive til præsident Kagame to gange henholdsvis den 5. juni 2001 og den 28. juni 2001 for at klage over, at PDR-Ubuyanja ikke havde fået mulighed for at afholde den stiftende forsamling på Meridien Hotel den 30. maj 2001. Præsidenten havde tidligere modtaget partiets statutter og manifest. Der var ligeledes blevet sendt breve til *Procureur General*, forskellige ministerier og andre offentlige institutioner, samt alle politiske partier i Rwanda, og udenlandske diplomater og ambassader.

Kilden oplyste, at PDR-Ubuyanjas manifest blev udarbejdet af følgende seks personer: Pasteur Bizimungu (formand), Charles Ntakirutinka (næstformand), Eugène Rwabasira, Dennis Ntakirutimana, Sam Bigabiro og Frank Bizimungu.

Præsident Kagame svarede aldrig på PDR-Ubuyanjas to henvendelser. Det eneste der skete var, at medlemmer af nationalforsamlingen beskyldte kredsen omkring PDR-Ubuyanja for at være landsforrædere. Kilden tilføjede, at nationalforsamlingen blot er et redskab for RPF.

Siden udarbejdelsen af de to breve til præsident Kagame har der ikke forekommet nogen form for politisk eller anden aktivitet fra PDR-Ubuyanjas side. Der har ikke på noget tidspunkt fundet rekrutteringskampagner sted, idet partiet, som nævnt blev "kvalt på sit fødselsstadium". Intet sted i landet har der været nogen form for PDR-Ubuyanja aktivitet.

Kilden forklarede at det eneste, der overhovedet fandt sted efter afsendelsen af de to breve til præsident Kagame var, at Bizimungu og Ntakirutinka påberåbte sig deres politiske rettigheder fra deres fængsel, hvilket de fortsat gør, når de står over for en dommer.

Kilden understregede, at samtlige personer, der var tilknyttet PDR-Ubuyanja og som ikke er fængslet, på intet tidspunkt har stået bag nogen form for partipolitisk arbejde og at de alle holder lav profil. Catherine Mujawamariya, som var medunderskriver på brevene til præsident Kagame og med i PDR-Ubuyanjas inderkreds, blev løsladt efter forholdsvis kort tids fængsling, fordi hun

offentligt erklærede, at hun ikke længere ville have noget at gøre med PDR-Ubuyanja. Hun var svag og kunne ikke modstå presset fra myndighederne.

Vedrørende baggrunden for initiativerne til at danne PDR-Ubuyanja forklarede kilden, at regeringen allerede i 1999 fabrikerede en falsk anklage mod Ntakirutinka og beskyldte denne for ulovlig import af lastbiler. Han var dengang minister for offentlige arbejder. Senere blev han minister for transport og kommunikation for endelig at blive socialminister. Under Arusha forhandlingerne repræsenterede Ntakirutinka Parti Social Démocrate (PSD). Kilden gjorde opmærksom på, at Ntakirutinka under sine ministerperioder aldrig gik på kompromis med sine idealer og han afviste at støtte regeringen i dens løgne. Han følte tidligt i sin karriere den uretfærdighed, der hersker i Rwanda, og udtrykte mange gange i Rwandas nationalforsamling sin utilfredshed med regeringen. I marts 2000 blev Bizimungu tvunget til at forlade præsidentembedet og i januar 2001 mødtes Bizimungu og Ntakirutinka for at koordinere deres planer om at stifte et nyt politisk parti.

Kilden forklarede, at PDR-Ubuyanja ikke på noget tidspunkt har afholdt partimøder. De eneste møder, der fandt sted, var private møder i en lille, sluttet kreds i Bizimungus eller Ntakirutinkas hjem. Ingen personer har haft lejlighed til skriftligt og åbent at erklære deres støtte til dannelsen af PDR-Ubuyanja. Der har ikke hverken før eller efter den 30. maj 2001 cirkuleret åbne eller offentlige lister, hvor folk kunne skrive under på deres støtte til PDR-Ubuyanja.

Vedrørende spørgsmålet om, hvilke personer, der var de stiftende medlemmer af PDR-Ubuyanja oplyste kilden, at ifølge loven skal der være mindst 30 personer til at stifte et politisk parti i Rwanda. I forbindelse med forsøget på at stifte PDR-Ubuyanja var der dog flere end 30 personer. Kilden anslog, at tallet var mellem 45 og 50 og mest sandsynligt i nærheden af 50. Disse cirka 50 personer havde skrevet under på en liste. Denne liste er den eneste der findes.

Kilden oplyste, at de cirka 50 stiftende medlemmer, der i sin tid afgav deres underskrift til støtte for PDR-Ubuyanja alene har diskuteret partiet blandt familiemedlemmer og bekendte, og kun blandt personer, som de fuldt ud stolede på. Der fandt aldrig nogen offentlig debat sted, heller ikke fra de cirka 50 stiftende medlemmers side. Kilden tilføjede at listen over de 50 stiftende medlemmer er blevet sendt hemmeligt ud af Rwanda og derfor har myndighederne aldrig fået kendskab til alle navne på de stiftende medlemmer.

Kilden understregede, at ingen myndighed i Rwanda har haft adgang til at se denne liste og forklarede, at såfremt myndighederne havde set listen, ville alle de, som stod på listen, være blevet anholdt og fængslet.

Underskriverne på listen var personer af såvel hutu- som tutsi-afstamning. Flere af underskriverne var medlemmer af RPF. Imidlertid blev de RPF-medlemmer, der havde skrevet under på listen samt enkelte andre, efterfølgende presset af regeringen til offentligt at tage afstand fra PDR-Ubuyanja. I alt fem medunderskrivere, hvoraf de to var tidligere majorer i Rwandas militær, blev truet til offentligt at tage afstand fra PDR-Ubuyanja. Den ene af de to tidligere majorer, Frank Bizimungu, nægtede imidlertid dette og erklærede offentligt sin støtte til PDR-Ubuyanja til det britiske nyhedsbureau BBC. Efterfølgende blev han arresteret, men det lykkedes ham at flygte fra fængslet i marts eller april 2002. Frank Bizimungu opholder sig nu i eksil i USA.

Kilden oplyste, at PDR-Ubuyanja kan have nydt en vis støtte i befolkningen før den 30. maj 2001. Denne støtte kan alene have fundet sted på baggrund af rygter om den forestående partidannelse. For Bizimungu og Ntakirutinka var det afgørende vigtigt, at det alene var de cirka 50 medunderskrivere, der vidste noget om planerne for dannelsen af PDR-Ubuyanja. Disse planer var aldrig et offentligt anliggende. Kilden udtrykte stærk tvivl om at alle rwandiske asylansøgere, der

hævder at være tilknyttet PDR-Ubuyanja, kan tale sandt. På den anden side kunne kilden ikke udelukke, at der kan være personer ude omkring i Rwanda, som for egen regning har agiteret for PDR-Ubuyanja og som derfor er kommet i vanskeligheder.

Kilden forklarede, at der faktisk var mange mennesker i Rwanda, der tilkendegav, at de støttede initiativerne til at danne PDR-Ubuyanja. Flere personer tilkendegav desuden, at de ville forlade RPF til fordel for PDR-Ubuyanja. Dette var især udbredt blandt de, som bliver betegnet "genocide survivors", det vil sige personer af tutsi-afstamning, som opholdt sig i Rwanda under folkedrabet på tutsi-befolkningen i 1994, men som overlevede.

Det er alene ægtefællerne til Bizimungu og Ntakirutinka, der har tilladelse til at besøge de to indsatte i fængslet. Ingen andre får besøgstilladelse. Bizimungu og Ntakirutinka har ikke adgang til advokatbistand og der er en fangevogter og en militærperson til stede under ægtefællernes besøg. Bizimungu og Ntakirutinka har ikke tilladelse til at tale med hinanden. De sidder begge i "1930 fængslet".

Kilden anmodede om, at delegationen søgte om tilladelse til at besøge Bizimungu og Ntakirutinka i fængslet. *Procureur General* Gahima kan give denne tilladelse. Han er i besiddelse af alle sagens akter, men han blokerer hele systemet og gennemfører restriktioner efter direkte ordre fra præsident Kagame. Ingen ambassade har fået tilladelse til at besøge Bizimungu eller Ntakirutinka. En person ved navn Mr. Richard fra AI i Kigali har erklæret, at han vil søge om tilladelse til at besøge de to indsatte i fængslet, men det er ikke sket endnu. Den Internationale Røde Kors Komité har haft adgang til Ntakirutinka, men dette er sket under overvågning.

Hverken Bizimungu eller Ntakirutinka er blevet mishandlet fysisk under fængselsopholdet, men de er begge traumatiserede over deres situation. De bliver ydmyget verbalt, udsat for intimidering og spyttet på. Bizimungu og Ntakirutinka får dagligt under overvågning bragt deres måltider af deres ægtefæller.

Kilden oplyste, at når Bizimungu og Ntakirutinka stilles for en dommer, hvilket senest skete den 10. oktober 2002, ændres tiltalen mod dem. Derved har de ikke mulighed for at forberede deres forsvar. De seneste anklager handler om, at de angiveligt havde planer om at oprette væbnede militser i Rwanda. Bizimungu og Ntakirutinka ved heller intet om, hvornår retssagen mod dem er berammet.

Regeringen har erklæret, at det ikke i sig selv er en lovovertrædelse at oprette et parti som PDR-Ubuyanja. Bizimungu og Ntakirutinka blev derimod oprindeligt anklaget for at have forsøgt at oprette PDR-Ubuyanja med henblik på at opildne til modstand mod systemet.

Kilden forklarede, at Ntakirutinka den 16. august 2001 kørte i sin bil og en person kastede sten efter ham. Ntakirutinka blev ramt og måtte på skadestuen. Episoden blev anmeldt til politiet, som lovede at undersøge af sagen. Dette skete dog aldrig, men politiet erklærede, at det fremover ville "beskytte" Ntakirutinka ved at følge ham overalt. På den måde kom Ntakirutinka under konstant overvågning og har været det indtil hans anholdelse i april 2002. Kilden oplyste, at Ntakirutinka har været overvåget siden den 18. august 2001 og hans bevægelsesfrihed var siden stærkt begrænset. Således har han ikke haft mulighed for at træffe nogen fremtrædende person i Rwanda siden denne dato.

Kilden forklarede, at dette er baggrunden for, at "vagter" eskorterede Ntakirutinka til mødet med den dansk-britiske delegation i marts 2002 i haven på Hotel Umubano Novotel i Kigali og på afstand overvågede mødet.

Kilden understregede, at de falske beskyldninger mod angivelige PDR-Ubuyanja sympatisører eller personer med tilknytning til PDR-Ubuyanja ikke består i, at disse beskyldes for at have deltaget i folkedrabet i 1994, men alene i at de er imod regeringen og dens politik. Der er dog andre personer, der udsættes for falske beskyldninger om, at de har deltaget i folkedrabet. Dette sker også ude på landet og regeringen fortsætter med at chikanere personer, der ikke erklærer deres støtte til regeringen. En privat konflikt kan ofte føre til en sag om falske beskyldninger, hvilket kan have alvorlige konsekvenser for den anklagede. Det forekommer næsten aldrig, at der iværksættes en undersøgelse af, hvorvidt beskyldningerne er falske eller ej.

Kilden kendte ikke til andre drab på PDR-Ubuyanja sympatisører end det, der fandt sted mod Gratien Munyarubuga, der blev dræbt den 26. december 2001 i Kigali. Kilden oplyste, at der kan være andre personer, der er mistænkt for at være PDR-Ubuyanja sympatisører, men myndighederne kan ikke have kendskab til ret mange personer. PDR-Ubuyanja sympatisøren Catherine Mujawamariya var kun tilbageholdt i cirka tre uger. Grunden til, at hun blev tilbageholdt og at Gratien Munyarubuga blev dræbt, var at begge havde udtalt sig offentligt om PDR-Ubuyanja og agiteret for partiet.

Kilden forklarede, at det ikke er kendt, hvor mange af de cirka 50 personer, der skrev under på listen over stiftere af PDR-Ubuyanja, der sidder fængslet. Dette skyldes at regeringen ikke er i besiddelse af listen over medunderskriverne. Nogle af medunderskriverne har dog været udsat for intimidering og holder nu meget lav profil i Rwanda. De mødes ikke, de taler ikke sammen og de beskæftiger sig ikke med politik. Overgrebene mod disse består af falske anklager, trusler på deres arbejdsplads og beskyldninger om, at de er modstandere af RPF og ønsker præsident Kagame død samt at de planlægger et attentat på ham.

Kilden forklarede, at enhver asylansøger, der som asylmotiv oplyser at være tilknyttet PDR-Ubuyanja, skal have kendskab til det meste af, hvad kilden her har oplyst. Ansøgeren skal kunne oplyse det fulde navn på den person, der måtte have "rekrutteret" pågældende.

Kilden oplyste, at denne er i stand til og gerne vil bistå med at verificere Rwandiske asylsager vedrørende PDR-Ubuyanja.

Kilden udtrykte overraskelse over, at Udlændingestyrelsen har modtaget op mod 10-15 asylsager vedrørende personer med tilknytning til PDR-Ubuyanja. Kilden forklarede, at såfremt dette tal inkluderer samtlige asylsager i hele Europa vedrørende personer tilknyttet PDR-Ubuyanja, kunne tallet muligvis være af denne størrelsesorden. Alligevel fastholdt kilden, at tallet var meget højt og erklærede, at der måtte være en del åbenbart grundløse sager imellem disse 10-15 sager.

Kilde C:

Kilden oplyste, at der findes fire kategorier af personer, der kan være "medlemmer" af PDR-Ubuyanja eller være i risiko for at blive mistænkt for at være "medlemmer":

1. reelle "medlemmer"
2. personer, der er i slægt med et "medlem"
3. personer, som myndighederne mistænker at være "medlem"
4. personer, der mener sig mistænkt for at sympatisere med PDR-Ubuyanja

Kilden forklarede, at personer tilhørende de tre førstnævnte kategorier vil have problemer i Rwanda. Disse personer har eller kan have kendskab til PDR-Ubuyanja dokumenter, som myndighederne har interesse i at få indblik i.

Offentligt ansatte personer og herunder ansatte på distriktsniveau, som er i konflikt med for eksempel en borgmester, kan risikere at blive beskyldt for medlemskab af eller tilknytning til PDR-Ubuyanja. I forbindelse med lokalvalgene i marts 2001 rekrutterede RPF blandt vælgerne og personer, der afviste at lade sig rekruttere, blev i flere tilfælde beskyldt for at sympatisere med PDR-Ubuyanja. Dette fandt sted helt frem til oktober 2002. Kilden havde ikke kendskab til, at der efterfølgende har været mange eksempler på falske anklager om tilknytning til PDR-Ubuyanja.

Problemet med falske beskyldninger er dog ikke ophørt, men de seneste sager har drejet sig om beskyldninger for medlemskab af Joseph Kabuye Sebarenzis Alliance Rwandaise pour la Renaissance de la Nation (ARENA) eller Forces de Résistance pour la Démocratie (FDR). ARENA har ved flere lejligheder fordømt fængslingen af Bizimungu og Ntakirutinka. Et forholdsvis nyt fænomen er desuden, at personer beskyldes for at samarbejde med Uganda, som Rwanda for tiden har et anstrengt forhold til i spørgsmålet om den Demokratiske Republik Congo.

Kilden forklarede, at der på baggrund af ovenstående er mange grunde til at rwandiske statsborgere søger asyl i udlandet. De rwandiske myndigheder har fortsat travlt med at beskyldte personer for medlemskab af illegale organisationer. Personer i særlig risiko er de, som beskyldes for at samarbejde med Uganda, monarkisterne, ARENA, MDR, FDR og naturligvis PDR-Ubuyanja. Personer, der af en eller anden grund skal tvinges bort fra deres ansættelse i det offentlige, vil ofte risikere at blive beskyldt for tilknytning til en af de nævnte bevægelser.

Der er en stigende utilfredshed med regeringen i Rwanda, hvilket forklarer hvorfor omfanget af trusler og falske beskyldninger er relativt stort. Regeringen forsøger at sikre sig størst mulig støtte op til præsidentvalget og parlamentsvalget senere i 2003, og de som udtaler sig kritisk imod regeringen, er derfor i særlig risiko for arrestationer og falske beskyldninger. Kilden karakteriserede Rwanda som en "politistat".

Vedrørende PDR-Ubuyanja oplyste kilden, at der udover Bizimungu og Ntakirutinka nu er fængslet omkring 10 personer som følge af mistanke om tilknytning til PDR-Ubuyanja. Således er et medlem af menneskerettighedsorganisationen LIPHRODOR fængslet. Kilden understregede, at medlemmet af LIPHRODOR ikke er medlem af eller på anden måde tilknyttet PDR-Ubuyanja.

Bizimungu og Ntakirutinka er fortsat fængslet og regeringen ved ikke, hvad den skal stille op med de to indsatte. Anklagerne imod de to vedrører ikke længere PDR-Ubuyanja men korruption og andre forhold. IRIN rapporterede den 24. april 2003, at Bizimungu og Ntakirutinka oprindeligt blev anklaget for at have været involveret i illegale politiske aktiviteter. De er nu anklaget for at have været i besiddelse af dokumenter, der opfordrer til civil ulydighed, skaber splittelse blandt rwandere og truer statens sikkerhed.¹

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt myndighederne kan have kendskab til navnene på de personer, der har deltaget i de tidligere møder med PDR-Ubuyanja forklarede kilden, at der fandt en række møder sted. Der er mødedeltagere, der efterfølgende er vendt tilbage til regeringen, hvorfor den er i besiddelse af alle navne på PDR-Ubuyanja mødedeltagerne. Kilden havde kendskab til fire personer, som har videregivet oplysninger om PDR-Ubuyanja og herunder mødereferater med navnene på mødedeltagere til myndighederne.

¹ IRIN, Rwanda: Former president still in jail, one year later, 24 April 2003.

Kilden forklarede, at dette er baggrunden for, at myndighederne må kende identiteten på de personer, der mødtes med henblik på at danne PDR-Ubuyanja. Det drejer sig om cirka 50 personer.

Kilden bekræftede kilde B's oplysninger om medlemskab af og medlemskort til PDR-Ubuyanja. Såfremt der angiveligt eksisterer en liste eller et register over medlemmer af partiet, vil dette være falskneri. PDR-Ubuyanja nåede aldrig frem til det stadium, hvor der blev udarbejdet et medlemsregister eller udstedt medlemskort. Alt vedrørende partiet fandt sted i det skjulte og i fortrolighed.

Vedrørende spørgsmålet om PDR-Ubuyanjas aktiviteter ude omkrig i landet i Rwanda oplyste kilden, at denne havde personligt kontakt med sympatisører af PDR-Ubuyanja efter drabet på Gratien Munyarubuga den 26. december 2001. Kilden fik dengang det indtryk, at der var repræsentanter for PDR-Ubuyanja i Cyangugu provinsen og eventuelt i andre provinser. Kilden afviste dog, at der har været sympatisører af PDR-Ubuyanja ude omkring i landet for at agitere for partiet eller rekruttere medlemmer. Det er dog muligt, at "politiske ignoranter" kan have agiteret for PDR-Ubuyanja i et udslag af "euforisk entusiasme".

Adspurg om, hvorfor også taxichauffører og studenter i sin tid udtrykte entusiasme over forsøgene på at danne PDR-Ubuyanja oplyste kilden, at denne selv var overrasket over dette.

Kilden forklarede at der findes en "tavshedens kultur" i Rwanda. Det er derfor vanskeligt at vide, hvem der egentlig støttede PDR-Ubuyanja. Det er dog oplyst, at der især i Gisenyi og Byumba provinserne er blevet anholdt personer, der er mistænkt for tilknytning til PDR-Ubuyanja. Disse anholdelser fandt især sted efter lokalvalgene i marts 2001 og marts 2002. Den seneste anholdelse fandt sted i Gisenyi i maj 2002. I alt blev der anholdt 10 personer i Gisenyi og 12 personer i Byumba provinserne. Kilden tilføjede, at de anholdte sandsynligvis alle er blevet løsladt igen. Kilden bekræftede kilde B's oplysninger om, at ingen andre personer med tilknytning til PDR-Ubuyanja end Gratien Munyarubuga er blevet dræbt.

Kilden forklarede videre, at det generelt i Rwanda er sådan, at personer, der er mistænkt for at være i opposition til regeringen, er i fare. Enhver, der har mulighed for at kunne påvirke andre politisk imod regeringen, er i risiko for overgreb. Derfor kan også ikke-profilerede personer være i risiko for overgreb. Gratien Munyarubuga, der var taxachauffør, er et eksempel på dette.

Der er også eksempler på, at regeringen i Rwanda sender personer ud af landet med det formål at påvirke diasporaen og sikre regeringen støtte blandt rwandere i udlandet. Endelig oplyste kilden, at de PDR-Ubuyanja personer, der nåede at flygte til udlandet, fortrinsvis flygtede til Uganda og USA. I Holland opholder der sig desuden en rwander ved navn John Mugabi, som tidligere var direktør for det rwandiske pressebureau Newline. Han blev beskyldt for at være medlem af PDR-Ubuyanja. I Belgien opholder der sig en anden person ved navn Yvonne Uwanyiligira. Hun var tidligere direktør for Press House og blev ligeledes beskyldt for at være medlem af PDR-Ubuyanja. Hun var dog ikke medlem, men var i reel fare i Rwanda som følge af disse beskyldninger.

I øvrigt kunne kilden bekræfte samtlige oplysninger afgivet af kilde B og kilden erklærede, at kilde B ikke har nogen grund til ikke at fortælle sandheden om forholdene for personerne bag PDR-Ubuyanja og partiets forhold.